

*Tillbakablickar,
en artikelserie
sammanställd av
Calle Sahlquist*

Marken var mycket besvärlig och okultiverad under banans första år. Överallt ljung, sand och sten. I Ny Tidning för Idrotten den 31 mars 1904, kunde man läsa Viktor Setterbergs artikel om den nya banans beskaffenhet:

Ny golfbana vid Hofås station

Men med det ihärdiga arbete som klubbens styrande, och i synnerhet klubbens sekreterare Viktor Setterberg under de första åren lade ned, blev banan bättre och bättre.

De första åren på Hovås, och de framsteg som där gjordes, kan inte enbart tillskrivas Viktor

De första åren på Hovås (1904-1927)¹

Då Göteborgs Stad behövde marken på Hisingen, där det spelades golf åren 1891 – 1904, blev en flyttning oundviklig. De båda golfentusiasterna, Viktor Setterberg och Tor Törnsten, förstod att transporten från staden till golfbanan hade stor betydelse. Då Göteborg-Särö Järnväg invigdes 1903 blev de båda intresserade av marken ute på Hovås. Förhandlingar om markarrende påbörjades och Christan Röhss, en av de första medlemmarna, skriver i GGK:s Jubileumsbok 1927:

Jag minns hur Viktor Setterberg, understöd av Gösta Dalman och mig, förde underhandlingar med markägarna om arrendering av mark. Åtminstone en av expeditionerna företogs i hästdroska och Göstas och min huvudsakliga funktion var att dricka kaffegök med de mer motsträviga

gubbarna, en arbetsmetod som var främmande för den gode Viktor. Detta var på våren 1904. Jag minns också hur Viktor fann det första "klubbhuset", potatiskällaren som låg mellan järnvägsstationen och 1:a utslagsplatsen (nuvarande 2:a tee), och upptäckte källadern, som tillvaratagits och nu lämnar vatten till Hovås samhälle, (pumphuset i backen upp mot 7:e hålet).

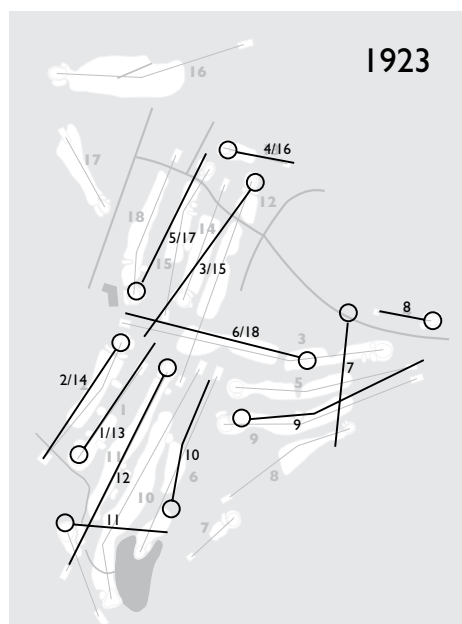
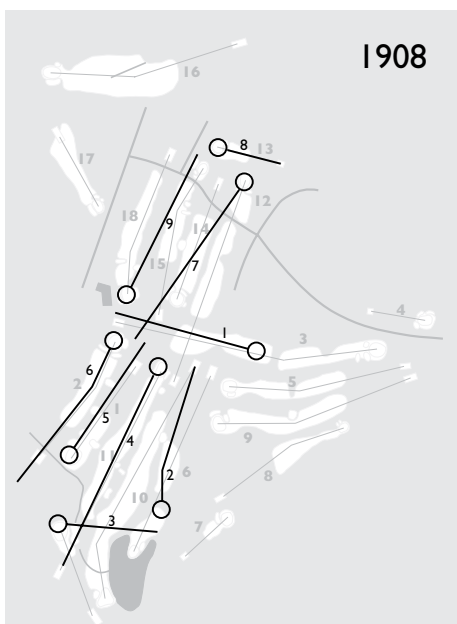
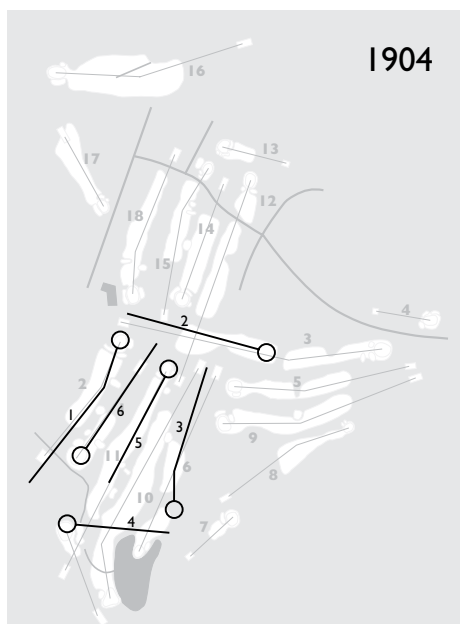
Man började så vackert med att utlägga sex hål om 1.488 meter och antalet medlemmar med egna klubbor var första sommaren fyrtyo stycken. De sex hålen låg väster om en tänkt linje mellan nuvarande Klubbhuset och nordvästra hörnet på Verkstad 1 vid 3/12 hålet. Några år senare, 1908, ökas banan ut till nio hål om 2.381 meter. De tre nya hålen låg på området där vi idag har hålen 12, 13, 14, 15 och 18.

på Göteborg-Särö Järnväg, mitt mellan Göteborg och Särö, har Göteborgs Idrottsförbund arrenderat mark. Platsen är härligt belägen vid saltsjön på en sluttning ned emot Askimsfjorden och består av gammal betesmark på sandgrund, varför banan kan användas omedelbart efter regn. Terrängen är föga kuperad men det finns många olika slags hinder, såsom en stor grusgrop, en bäck, en vik, sjöstranden, järnvägsspår, diken, stengärdsgårdar, ljung, högt gräs, buskar, träd och sandgropar. Hålen bliva till att börja med sex utan korsningar, med avstånd från 175 meter till cirka 300 meter eller tillsammans cirka 1500 meter. Karta över banan kommer snarast att uppgöras. Plats finnes även för utläggningar av en större bana på 9 eller 18 hål.

Hugo Setterberg. Klubbens mångåriga ordförande (1907–1917) och aktive spelare, Tor Törnsten⁽²⁾ måste i detta sammanhang framhållas. Hans namn är starkt bundet för tillkomsten av golfens hem och bana vid Hovås och Törnstens

Tor Törnsten.

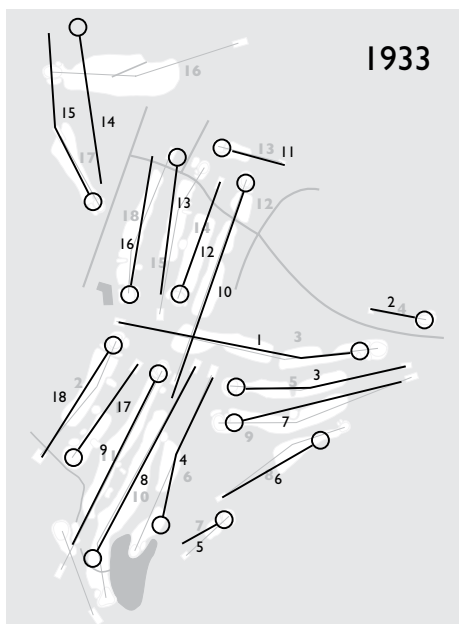

Rosa, Elin och Rune Runfelt på 4e tee som låg intill pumphuset – och green låg på andra sidan bäcken nära nuvarande 10b.

stora andel i klubbens organisation är värd all beundran. Törnsten gick alltid i spetsen, inte bara som vinnare av de första årens flesta Mästerskapstävlingar, utan även när det gällde att teckna bidrag till bana, klubbhus m.m. Andra följde villigt hans exempel. Skeppsredarna Ivar Lignell, som efterträdde Törnsten som ordförande och Gunnar Carlsson (startade företaget AB Transatlantic), donerade stora belopp liksom Gösta Dalman och Edvard Ljungkvist.

En av de allra första tävlingarna på Hovås spelades den 15 maj 1904 och i Ny Tidning för Idrott infördes denna resultatrapport:

Protokoll vid Göteborgs Idrottsförbunds golfavdelnings 18 håls handikapps- och scratchtävling om slag på Hofås golfbana.

1:a klassen

V Setterberg 41 + 42 + 39 = 122 minus hcp -7 = 115 slag

A Armstrong 47 + 39 + 38 = 124 plus(!) hcp +6 = 130 slag

T Törnsten 50 + 35 + 52 = 137 minus hcp -7 = 130 slag

Nytt rekord för 1 rund på banan sattes av T. Törnsten med 35 slag. V. Setterbergs bruttomarkering, 122 slag, utgjorde rekord för 18 hål i tävling.

Vårt första riktiga klubbhus (vad vi idag kallar Gamla Klubbhuset) stod klart i oktober 1910. Med placeringen uppe på berget fick man en härlig utsikt över banan. År 1921 påbörjades arbetet med att utöka 9-hålsbanan åt söder med ytterligare tre hål, som stod klara ett par år senare. Det kan vara svårt att idag, med

alla villor och träd-samlingar i Brottkärr, förstå att man från vår nuvarande 4:e tee år 1923 hade en storslagen utsikt sydväst ut över Amundön och havet. Under tiden 1904 – 1925 spelades det om Svenska Amatör-Mästerskapet för herrar, varav 10 gånger på Hovås. De övriga banorna var Falsterbo och Råsunda (här spelade Stockholms Golf Klubb på en 9 håls bana åren 1911 –

1925). Vår "vän" Viktor Setterberg var uppe i final de första fyra åren men blev tyvärr aldrig Svensk Mästare. På damsidan började man med Svenska Mästerskap först 1911. Första tävlingen gick på Hovås och vanns av Fröken V. Rosencrantz från Falsterbo GK, en klubb som startat sin verksamhet ett par år tidigare (1909).

Diskussionerna om en 18 håls bana pågick under hela 20-talet. Axel Brynolf, ordförande 1927-1934, skriver vid sitt tillträde: *Klubbens medlemsantal är f.n. 140 st. Alla tecken tyder på att intresset för golf alltiämt kommer att långsamt och säkert ökas. Klubben bör därför snarast se sig om efter nya donatorer för att förverkliga det i fjärran hägrande målet att kunna lämna en god 18 håls bana med full äganderätt i arv till kommande generationer av golfspelare.*

Birger Sörvik, en mycket aktiv medlem, har följande tankar om en 18 håls bana år 1927:

Alla är säkert ense därom att det är hög tid att skaffa klubben en fullständig och förstklassig 18-hålsbana. Men vilka vill framträda och hugga av de knutar, som måste lösas, innan en dylik bana kan komma till stånd? Ännu finns möjlighet att genom ett kraftigt ingripande försäkra sig om mark. Skall något göras så måste det ske snart. Om något år kan vi få se en rad villor och kåkar växa upp inpå

knutarna av banan, just åt det håll, där de nya hålen måste söka sig fram. Börjar man stycka tomter och bygga, såsom nu sker på andra närliggande platser, då är det för sent.

Det visade sig som tur var att det inte var försent, även om en stor del mark söderut mot Brottkärr, gick om intet. Vår 18 håls bana stod klar 1933.

1) År 1902 bildades en golfavdelning inom Göteborgs Idrottsförbund. Denna golfavdelning flyttade från Hisingen till Hovås 1904. Först den 1 november 1909 antog golfavdelningen namnet Göteborgs Golf Klubb.

2) Tor Törnsten var en mycket välkänd profil i Göteborg i början av 1900-talet. Han grundlade tillsammans med sin bror den på sin tid välkända herrbutiken Törnstens i dåvarande Arkaden. Törnsten hade varit med i golfutvecklingen sedan Arendalstiden och kamperade bra ihop med Setterberg. Förutom ordförande i GGK hade han även varit ordförande i Göteborgs Idrottsförbund, Göteborgs Velociped Klubb, Curlingklubben, Skridskoklubben, Göteborgs Tennisklubb, Svenska Golförbundet och i Skandinaviska Golfunionen. Ett otroligt engagemang. På golfbanan visade han stora framgångar med fem Svenska Mästerskap.

Källa: GGK:s arkiv